

DERINIMO PAŽYMA DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BAUDŽIAMOJO PROCESO KODEKSO 21, 22, 53, 54, 105, 188 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO, KODEKSO PAPILDYMO 27², 189¹ STRAIPSNIAIS IR PRIEDO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

Pastaba	Pastabos įvertinimas
Teisės grupės pastabos 2019-04-09 NV-987	
<p>1. Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 89 ir 90 straipsniuose yra apibrėžta, kokie asmenys laikomi specialistais, nustatyta jų įspėjimo dėl atsakomybės pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 235 straipsnį už melagingos išvados ar paaiškinimo pateikimą ir šaukimo pas ikiteisminio tyrimo pareigūną, prokurorą ar į teismą tvarka, taip pat jų teisės ir pareigos, specialisto išvados turinys, todėl šiuos straipsnius būtina papildyti atsižvelgiant į šiuo projektu siūlomu Baudžiamojo proceso kodekso 27² straipsniu reguliuotinus teisinius santykius, siekiant užtikrinti teisinio reguliavimo nuoseklumą ir išsamumą. Kitu atveju gali kilti abejonių dėl nepilnamečio individualaus vertinimo išvados, kaip specialisto išvados, pripažinimo tinkamu pagrindu ir įrodymu atliekant siūlomus Baudžiamojo proceso kodekso 189¹ straipsnio 2 dalyje nurodytus proceso veiksmus.</p>	<p>Pažymėtina, kad pastaboje minimi BPK 89 ir 90 straipsniai nebuvo koreguojami, kadangi projektu nebuvo siekiama įtvirtinti individualaus vertinimo, kaip specialisto baudžiamajame procese (toliau – specialistas BP), išvados specializuoto statuso. Pirma, individualus vertinimas neatitinka BPK ir baudžiamojo proceso doktrinoje apibrėžtų specialisto išvados požymių. Tai yra vaiko teisių apsaugos ar laisvės atėmimo institucijos surinkta ir apibendrinta (įforminta) informacija (duomenys), o ne specialisto specializuoto tyrimo rezultate suformuota išvada, padedanti baudžiamojoje byloje nustatyti tiesą. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad specialisto išvados įtvirtinimui nėra gautas SADM sutikimas, o priešingai SADM 2019-04-16 TAP metu išsakė poziciją, kad individualaus vertinimo atveju neturėtų būti rengiama išvada, kadangi vaiko teisių apsaugos institucijos darbuotojai neturi reikalaujamų specialistams BP specialiųjų žinių.</p>
<p>5. Įvertinus projekto 7 straipsniu siūlomą teisinį reguliavimą, atkreipiamė dėmesį į tai, kad iš esmės panašūs teisiniai santykiai t. y. dėl socialinio tyrimo išvados (Baudžiamojo proceso kodekso 36¹ straipsnis) išlaidų atlygintinumui, nėra aptarti Baudžiamojo proceso kodekse, todėl siekiant užtikrinti teisinio reguliavimo aiškumą ir nuoseklumą siūlome suvienodinti nepilnamečio individualaus vertinimo išvados ir socialinio tyrimo išvados išlaidų atlygintinumui teisinį reglamentavimą.</p> <p>Kita vertus, atsižvelgiant į tai, kad šio projekto 3 straipsniu nepilnamečio vertinimo išvados parengimas pavedamas atlikti valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos ir laisvės atėmimo įstaigų pareigūnams, ir atsižvelgiant į Baudžiamojo proceso kodekso 103 straipsnio 3 punkto nuostatą, kad proceso</p>	<p>Socialinio tyrimo išvados (toliau – STI) atlygintinumui klausimas nėra šio projekto, skirto tik perkelti į nacionalinę teisę Direktyvą 2016/800/ES objektas. Be to, šis klausimas ir neturi būti sprendžiamas siūlomu būdu, kadangi STI yra specialisto BP išvada, kuriai taikoma BPK 103 str. 3 p. išimtis, kuri toliau cituojama pačioje pastaboje.</p> <p>Valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos ir laisvės atėmimo įstaigos surinkta informacija nėra specialisto BP išvada, todėl jai netaikoma BPK 103 str. 3 p. išimtis. Turint omenyje, kad tokią išimtį reikalauja nustatyti Direktyvos 22 straipsnis, siūlomas teisinis</p>

<p>išlaidas sudaro ekspertams, <i>specialistams</i>, vertėjams išmokami pinigai, skirti atlyginti už jų darbą, <i>išskyrus tuos atvejus, kai jie šias pareigas atlieka kaip tarnybinių užduotį</i>, kyla pagrįstų abejonių dėl siūlomo teisinio reguliavimo tikslingumo ir kuriamos pridėtinės vertės.</p>	<p>reguliavimas, priešingai negu teigiama pastaboje, yra tikslingas ir kuriantis pridėtinę vertę.</p>
--	---

 Elina Jakubauskaitė
 20150428